

KRIISISUUNNITELMA

TOIMINTAOHJE
OPISKELIJOITA JA HENKILÖSTÖÄ
KOHTAAVIIN KRIISI-,
VÄKIVALTA JA
ONNETTOMUUSTILANTEISIIN

JYVÄSKYLÄN KRISTILLINEN OPISTO

Opiskeluhoitosuunnitelma, liite 1.

Päivitys/käsittely:

Kriisiryhmässä:

päivitys 9.9.2024

Työsuojelutoimikunnassa

käsittely 31.3.2022

20.3.2025

Sisällysluettelo

1. Kriisitoimintaohjeet lyhyesti
 - 1.1. Kriisitoiminnan määrittely
 - 1.2. Toiminta kriisitilanteissa
 - 1.3. Viestintä kriisitilanteissa
 - 1.4. Kriisiryhmä, yhteystiedot

2. Toiminta äkillisissä kriisitilanteissa
 - 2.1. Opiskelijan kuolema
 - 2.2. Opiskelijan itsemurha
 - 2.3. Fyysiset väkivaltatilanteet
 - 2.4. Opiskelijan tai työntekijän vakava sairaus
 - 2.5. Masennus ja mielenterveyden ongelmat
 - 2.6. Psykoottinen käyttäytyminen
 - 2.7. Henkilöstöön kuuluvan kuolema
 - 2.8. Onnettomuus tai muu vakava tapahtuma oppilaitoksessa
 - 2.9. Pommiuhkaus
 - 2.10. Kriisitilanteet työssäoppimisjaksojen aikana
 - 2.11. Kriisitilanteet kansainvälisissä vaihdoissa
 - 2.12. Laajentunut väkivaltatilanne / terrorismi / sodan uhka
 - 2.13. Suuronnettomuustilanne

3. Traumaattinen kriisi
 - 3.1. Tapahtuman purku ryhmässä (defusing)
 - 3.2. Tapahtuman jälkipuinti ryhmässä (debriefing)

4. Kriisitoimintavalmius
 - 4.1. Kriisitoimintaohjeesta tiedottaminen
 - 4.2. Toimintavalmius ja koulutus kriisitoimintaan
 - 4.3. Kriisitoimintaohjeen päivitys

Lisämateriaali Pelastussuunnitelma (toimintajärjestelmässä eli Paavo-intrassa)

<https://turvamarkko.pelsu.fi/pelastussuunnitelma/51825-jyvaskylan-kristillinen-opisto/>

Opiston kriisikansio (kopiohuone infon vieressä)

Lukijalle ja käyttäjälle

Tässä kriisisuunnitelmassa on ohjeita opiskelijoita ja henkilöstöä kohtaaviin kriisi-, väkivalta- ja onnettomuustilanteisiin sekä kriisitilanteiden johtamiseen ja viestintään. Tämä suunnitelma on osa opiskeluhuoltosuunnitelmaa ja löytyy JKO:n intrasta sekä kriisikansiosista (kopiohuone).

1. Kriisitoimintaohjeet lyhyesti

1.1. Kriisitoiminnan määrittely

Hätätilanteet: Hätätilanteissa toimitaan pelastussuunnitelman mukaisesti.

Kriisisuunnitelmalla tarkoitetaan varautumista ja toimintaohjeita koko yhteisöä tai sen jäseniä koskettaviin äkillisiin kriiseihin ja traumaattisiin tilanteisiin.

Äkillisellä kriisillä tarkoitetaan yllättävää ja epätavallisen voimakasta tapahtumaa, joka aiheuttaa yhteisön jäsenelle huomattavaa kärsimystä. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi opiskelijan tai opettajan äkillinen kuolema, yllättävä vakava väkivalta- tai kiusaamistilanne, kotona tapahtuvat kriisit kuten avioero, vakava sairastuminen, kuolema tai onnettomuus, itsemurha tai äkillinen vammautuminen. Myös erilaiset uhka- ja vaaratilanteet ovat yleensä luonteeltaan äkillisiä kriisejä, kuten tulipalo tai ulkopuolisen henkilön väkivaltainen käyttäytyminen oppilaitoksessa.

Uhka- ja vaaratilanteissa suojautumista, nopeaa poistumista ja muuta pelastautumista vaativissa tilanteissa toimitaan pelastussuunnitelman mukaan ja välittömät toimet tehdään yhteistyössä JKO:n henkilöstön, ensiapu- ja pelastushenkilöstön sekä poliisin kanssa. Riippumatta äkillisen kriisin luonteesta on tärkeää, että välittömän ensiavun tai pelastautumisen jälkeen käynnistetään psykososiaalinen tuki. Suunnitelmassa on lista yhteistyötahoista kriisitilanteessa.

1.2. Toiminta kriisitilanteessa

1. Pelastussuunnitelman mukaiset toimenpiteet: Jos tilanne vaatii välittömiä pelastustoimia, tee hätäilmoitus. **Pelasta vaarassa olijat, varoita muita, tee hätäilmoitus.**
2. Ilmoitus rehtorille tai kriisiryhmän jäsenelle. Kriisiryhmän kutsuu koolle kuka tahansa kriisiryhmän vakinainen jäsen, joka saa tiedon tapahtumasta. **Mitä on tapahtunut, missä ja milloin? Kuka on uhri? Mikä tilanne nyt on? Onko joku taho jo ryhtynyt toimeen?**
3. Kriisiryhmä arvioi rehtorin johdolla tilanteen sekä organisoii tarvittavan kriisitoiminnan ja tiedottamisen (sisäinen ja tarvittaessa opiston ulkopuolelle).

1.3. Viestintä kriisitilanteissa

Rehtori vastaa sisäisestä ja ulkoisesta viestimisestä kriisitilanteessa. Rehtori voi siirtää viestintävastuun apulaisrehtorille tai muulle esimiehelle. Esimies vastaa, että tieto tavoittaa sen osan henkilöstöstä ja opiskelijoista, joita kriisi koskettaa välittömästi.

Vain rehtori antaa tietoja kriisistä medialle yhteisön puolesta. Median yhteydenottopyynnöt ohjataan rehtorille.

Kriisitilanteet raportoidaan tilanteen jälkeen ”Läheltä piti/tapausilmoitus” -lomakkeella.

Lomaketta käytetään kahteen tarkoitukseen:

- 1) henkilöstön työsuojeluraportointiin (vahinko, joka olisi voinut sattua) ja turvallisuuspoikkeama (mm. tapaturmat, onnettomuus). Ilmoitus menee esimiehelle, työsuojeluvalluutetulle ja -päällikölle. Ilmoitus käsitellään työpisteessä esimiehen johdolla sekä nimettömänä työsuojelutoimikunnassa.
- 2) opiskeluhuollollisten (mm. opiskelijoiden tapaturmat ja onnettomuudet, väkivalta, vakava kiusaaminen tai kriisitilanne) raportointi. Täytetty lomake menee rehtorille sekä työsuojeluvalluutetuille ja päällikölle. Lomake löytyy intranetistä.

1.4. Kriisiryhmä

Ryhmän vetäjänä toimii rehtori. Kriisiryhmän tulee kokoontua kriisin sattuessa mahdollisimman nopeasti. Opiston kriisiryhmän perustehtävänä on päättää traumaattisen tapahtuman jälkeisistä tiedottamisesta, tukitoimista ja muistamisesta.

Kriisiryhmän tehtäväkenttään kuuluu vain oppilaitokseen liittyvien tai siellä syntyneiden äkillisten kriisien hoito. Muunlaiset, esim. henkilökohtaiset kriisit ja niiden hoito kuuluvat opiskelija- tai työterveydenhuollon tehtäviin.

Jyväskylän kristillisen opiston kriisiryhmän muodostavat
rehtori Harri Erkamaa 044 7522 764
apulaisrehtori Kati Toivio 041 7313220
opettaja Mira Piispa 050 3899680
talouspäällikkö Tarja Karstunen 044 7522 715

Tarvittaessa kriisiryhmään kutsutaan mukaan muita asiantuntijoita, kuten

- ryhmänohjaaja, jonka opiskelijaa asia koskee
- tiiminvetäjä, jonka tiimiä asia koskee
- Hyvinvointikoordinaattori Miia Tyyskä 050 327 4939
- Terveystenhoitaja Johanna Saarivaara puh 050 3118306 (puhelintunti ma-to klo 12-12:30)
- Koulukuraattori Tarja Viitala 050 5117 083
- Psykologi Aliina Kyyrönen 040 6155 266
- Työterveyshoitaja Hanna-Kaisa Kinnunen 030 6000
- Työterveyspsykologi Hanna Itkonen 030 6000
- Työterveyslääkäri Minna Moilanen 030 6000
- Kiinteistöhoitaja Markus Mustonen 050 3899644
- Työsuojeluvalluutettu Pasi Rintala 041 7311879

Tarvittaessa apua voi pyytää seuraavilta tahoilta:

- **Yleinen hätänumero 112**
- Kriisikeskus Mobile 044 788 8470 (ma-to klo 8–20, pe 8–17)
- Pop up chat www.kriisikeskusmobile.fi
- Mieli ry. kriisipuhelin 09 2525 0111 (24/7)
- Rikosuhripäivystys 116 006 (ma-to 9–18, pe 9–16) chat www.riku.fi (samat aukioloajat)
- Seksuaalirikoskeskus (sairaala Nova) 014 2698375 (24/7)
- Raiskauskriisikeskus Tukinainen 0800 978 99 (ma-to 9-15, viikonloppuina, pyhinä ja niiden aattoina 15-21), Jklän alueellinen toimipiste 044 757 4533 / 044 757 4532

2. Toiminta äkillisissä kriisitilanteissa

2.1. Opiskelijan kuolema

Tiedon saanut henkilökunnan jäsen informoi rehtoria tai apulaisrehtoria.

Rehtori tai apulaisrehtori:

- Tarkistaa tiedon oikeellisuuden ja huhujen todenperäisyyden
- On yhteydessä omaisiin, ja voi harkinnan mukaan pyytää lupaa kuolinsyyn kertomiseen
- Ottaa huomioon omaisten toiveet, joita kunnioitetaan
- Tiedottaa tapahtuneesta opettajille ja muulle henkilökunnalle intrassa, tieto myös terveydenhuollolle, psykologeille sekä kuraattoreille
- Pyytää oppilaitosteologin tai -pastorin opiskelijoiden kanssa keskustelemaan ja käsittelemään asiaa
- Organisoii suruliputuksen (tiedottaa kiinteistöhoitajaa liputuksesta) Lipun nostossa voi olla mukana lähimmät opiskelijatoverit
- Organisoii toimipisteen hiljaisen hetken
- Soittaa asiaa hoitaneelle alaiselleen, varmistaakseen hänen vointinsa
- Varmistaa asiaa hoitaneen alaisensa jälkihoidon

Ryhmänohjaaja/ohjaava opettaja:

Hiljentymishetken järjestäminen opiskelijoille

- opiskelijoiden annetaan surra ja muistella kuollutta toveriaan
- tilaisuutta varten varataan tarkoituksenmukainen tila ja varmistetaan, ettei ryhmä tule häiriytyksi kesken muistohetken
- varataan riittävästi aikaa ja varmistetaan, että jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus ilmaista tuntemuksiaan ja keskustella asiasta ryhmänohjaajan ja kriisiryhmän jäsenen kanssa
- opiskelijoille järjestettävään muistohetkeen voidaan tehdä surupöytä opiskelijan omalle paikalle tai keskeiselle paikalle

- muistopöydälle asetetaan valkoinen liina, vainajan kehystetty kuva sekä vainajan nimi, syntymä- ja kuolinpäivä

Mikäli opiskelija asuu asuntolassa, tulisi asuntolassa järjestää myös muistotilaisuus. Tilaisuuden organisoinnista vastaa asuntola-ohjaaja.

Hautajaisiin osallistuminen

- hautajaisiin osallistumisesta keskustellaan omaisten kanssa
- mietitään tapauskohtaisesti, ketkä osallistuvat hautajaisiin
- mikäli opiskelijat eivät osallistu hautajaisiin, ryhmä muistaa omaisia muistoadressilla,
- kirjeellä tms. muistotilaisuuteen sopivalla tavalla
- JKO lähettää omaisille rehtorin ja apulaisrehtorien allekirjoittaman adressin

2.2. Opiskelijan itsemurha

Itsemurhasta puhuva tai itsemurhaa yrittänyt on aina pikaisen avun tarpeessa.

Itsemurhauhkaus

- otetaan aina vakavasti
- keskustellaan asiasta opiskelijan kanssa. Häneltä voi kysyä, onko hänellä suunnitelmaa itsemurhan toteuttamiseksi, se:
 - antaa käsityksen siitä, miten vakavissaan opiskelija on puheittensa kanssa
 - antaa mahdollisuuden puhua asiasta
 - helpottaa hänen pahaa oloaan
- opiskelijan turvallisuudesta huolehditaan olemalla hänen kanssaan
- ohjataan aina keskustelemaan kriisiryhmäläisen, opiskeluterveydenhoitajan tai kriisikeskus Mobilen henkilöstön kanssa.

Itsemurhayritys

- Soita 112
- itsemurhaa tai itsensä vahingoittamista yrittänyttä opiskelijaa ei saa jättää yksin
 - ohjataan henkilö sairaalan päivystykseen
 - opiskelijan yrittäessä oppilaitoksessa itsemurhaa tai tahallisesti vakavasti vahingoittaa itseään

otetaan ensiaputoimenpiteiden jälkeen välittömästi yhteys alaikäisen opiskelijan huoltajiin/lähiomaisiin

Itsemurha

- opiskelijan tai kouluuyhteisön jäsenen tehdessä itsemurhan otetaan yhteys rehtoriin, joka antaa tehtäväksi selvittää mitä on tapahtunut ja ryhtyy tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin.
- muilta osin toimitaan kuten kuolemantapauksissa.

2.3. Fyysiset väkivaltatilanteet

Fyysisissä väkivaltatilanteissa on tärkeintä säilyttää rauhallisuus ja pyrkiä saamaan tilanne hallintaan. Kenenkään ei tarvitse asettaa itseään vaaraan. Tilanteen selvittelyssä tulisi olla myös toinen henkilö mukana.

- Tee tilannearvio
- **Kutsutaan poliisi hätänumerosta 112**
- Väkivaltatilanteisiin puututaan ensin kovaäänisesti käskien. Arvioi omat mahdollisuutesi puuttua tilanteeseen, älä yllireagoi.
- Rikosilmoitus tehdään tarvittaessa
- Sovittelutoimiston (puh. 014 266 3620, 0400 278158 Keski-Suomi) kanssa voidaan tehdä yhteistyötä asian selvittämiseksi

Väkivaltatilanteen jälkeen

- annetaan fyysinen ensiapu (opiskeluterveydenhuolto, terveyskeskus, sairaala)
- tarvittaessa järjestetään saattaja mukaan
- tilanteen jälkeen kuullaan tapahtumaan osallisina olleita henkilöitä
- otetaan yhteys alaikäikäisten huoltajiin
- otetaan yhteys oppilaitoksen johtoon
- väkivaltatilanteesta tehdään ilmoitus turvallisuuspoikkeamailmoitus (sama lo-make kuin "Läheltä piti")
- mikäli tilanne vaatii jatkoselvittelyä, kootaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä
- seurataan tilannetta ja tarvittaessa tilanteeseen puututaan uudelleen

2.4. Opiskelijan tai työntekijän vakava sairaus

Edetään henkilön ehdoilla. Jos henkilö on alaikäinen, niin huoltajan ehdoilla. Mikäli asiasta tarvitaan tiedottamista, niin rehtori tai apulaisrehtori huolehtii, että asiasta sovitaan yhdessä asianomaisen henkilön kanssa.

2.5. Masennus ja mielenterveyden ongelmat

Hoitamaton masennus tai mielenterveyden ongelmat voivat olla syynä opiskelijan pahoinvointiin ja kriisitilanteisiin. Opiskelijan lisääntyneet poissaolot, opintojen etenemisen vaikeudet sekä muut selkeät muutokset opiskelijan olemuksessa ja opintoihin osallistumisessa voivat olla merkkejä masennuksesta.

Opiskelijan hyvinvointia pyritään tukemaan ja seuraamaan. Jos epäillään opiskelijan olevan masentunut tai kärsivän mielenterveyden ongelmista, hänet ohjataan opiskeluterveydenhuoltoon tai voi konsultoida opiskeluhuollon psykologia tai kuraattoria.

Masennuksen merkkejä voivat olla:

- univaikeudet
- syömisvaikeudet
- voimattomuus
- apatia, vetäytyminen
- vihamielisyys
- keskittymisvaikeudet
- itseinho
- itkuisuus ja suruisuus
- kiinnostus kuolemaan

2.6. Psykoottinen käyttäytyminen

Opiskelijalla, joka käyttäytyy selvästi poikkeavalla tavalla, voi olla vakava mielenterveyden häiriö, jolloin tarvitaan nopeasti ammattiauttajien apua. **Kiireellistä apua saa numerosta 112**

Psykoosin oireita voivat olla:

- vetäytyminen
- sekavat epärealistiset puheet
- rituaalit, pakkotoiminnot
- ikätasoa lapsellisempi toiminta
- suhtautuminen koulutyöhön muuttuu, yrittää enemmän kuin jaksaa
- erikoinen toiminta, jota ei halua tai osaa selittää
- vihjailu avuntarpeesta
- ulkoisen olemuksen muuttuminen näkyvästi, esim. hoitamattomuus
- tunneilmaisun kapeutuminen tai muuttuminen, esim. äkilliset nauru- tai itkupuuskat
- harhaisuus

2.7. Henkilöstöön kuuluvan kuolema

tapahdumasta ilmoitetaan välittömästi rehtorille

- rehtori tai apulaisrehtori ilmoittaa henkilöstölle tapahtuneesta kuolemasta virallisen tiedon varmistuttua
- esimies huolehtii, että kuolemantapauksesta tiedotetaan opiskelijoille
- esimies huolehtii, että intrassa kerrotaan kuolemasta ja siihen liittyvästä suruliputuksesta.
- lippu nostetaan puolitankoon, mukana voi olla lähimpiä työtovereita

- yksikön toimipisteessä järjestetään muistohetki vainajan muiston kunnioittamiseksi.
- kaikille läheisille järjestetään mahdollisuus asian käsittelyyn. Apua käsittelyyn voi pyytää työterveydestä.

2.8. Onnettomuus tai muu vakava tapahtuma oppilaitoksessa

Onnettomuuden tai muun vakavan tapahtuman sattuessa oppilaitoksessa toimitaan pelastussuunnitelman ohjeiden mukaisesti:

- **tarvittaessa soita hätänumeroon 112**
- tarvittaessa varoita henkilöstöä ja opiskelijoita kuuluttamalla infosta / rehtorin tai apulaisrehtorin huoneesta
- rehtoria, apulaisrehtoria ja turvallisuuspäällikköä informoidaan siitä, mitä on tapahtunut, ketä tapaus koskee ja miten on jo toimittu.
- tarvittaessa rehtori tiedottaa asiasta henkilöstölle.
- henkilövahinkojen sattuessa rehtori tai apulaisrehtori ottaa yhteyttä asianomaisten huoltajiin tai läheisiin.
- pyydetään apua ulkopuolisilta asiantuntijoilta (esim. Mobile, työterveys) tapahtumien vaikutusten läpikäyntiin ja tarvittavaan jälkihoitoon.

2.9. Pommiuhkaus

Toimitaan pelastussuunnitelman ohjeiden mukaisesti:

- **pommiuhasta ilmoitetaan välittömästi poliisille numeroon 112.** Toimi poliisin antamien
- ohjeiden mukaisesti.
- henkilökunta vastaa rakennuksen tyhjentämisestä henkilöistä pelastussuunnitelman
- mukaisesti ennen viranomaisten saapumista tai mikäli viranomaiset ilmoitusta tehtäessä
- eivät muuta ohjeista.
- älä koske vieraisiin esineisiin.
- pommiuhkauksiin on aina suhtauduttava vakavasti, vaikka ne lähes aina osoittautuvatkin aiheettomiksi.
- pyydetään tarvittaessa apua ulkopuolisilta asiantuntijoilta (esim. Mobile, työterveys) tapahtumien vaikutusten läpikäyntiin ja tarvittavaan jälkihoitoon.

2.10. Kriisitilanteet työssäoppimisjaksojen aikana

- työssäoppimisen ohjaava opettaja informoi apulaisrehtoria, rehtoria sekä alaikäisen opiskelijan huoltajia siitä mitä on tapahtunut, ketä tapaus koskee ja miten on toimittu
- tapahtuneesta keskustellaan työpaikkaohjaajan, työssäoppimisen ohjaavan opettajan ja

- opiskelijan kanssa
- tilanteen niin vaatiessa oppilaitoksen tai työpaikan toimesta järjestetään yhteinen kriisin jälkiseurantatilaisuus
- työssäoppimisen ohjaava opettaja seuraa tilanteen kehittymistä yhteistyössä työpaikan henkilöstön kanssa

2.11. Kriisitilanteet kansainvälisissä vaihdoissa

Luonnonmullistukset ja yhteiskunnalliset kriisit

Suuronnettomuuksien, luonnonmullistusten, terrori-iskujen, poliittisten levottomuuksien tai muiden vastaavien kriisitilanteiden sattuessa kv-koordinaattori ja rehtori ottavat yhteyttä opiskelijoihin ja tarkistavat, että he ovat kunnossa ja tietävätkö he tapahtuneesta. Tarvittaessa vaihto keskeytetään ja opiskelijat sekä opettajat palaavat välittömästi kotimaahan.

Turvallisuussuunnitelmassa arvioidaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti kohdemaan riskit ja turvallisuustilanne.

2.12. Laajentunut väkivaltatilanne / terrorismi / sodan uhka

Terrorismin kaltainen teko tai suurimittainen väkivallan teko aiheuttaa pelkoa ja ahdistusta kaikissa yhteiskunnan jäsenissä. Vaikka tapahtuma itsessään olisi fyysisesti kaukana yksilöstä, voi se silti aiheuttaa pelkoa ja ahdistusta, joka voi johtaa vaikeisiin oireisiin ja työkyvyttömyyteen.

- Koulun kriisiryhmä pohtii tilanteen vaatimia tukitoimia ja järjestää ulkopuolista kriisiapua tarvittaessa koko yhteisölle.
- Asiaa on syytä käsitellä päivittäisen toiminnan lomassa eri tilanteissa.
- Tilanteen jälkihoito voi vaatia pitkän ajan.

Pitkäaikaisemman (yli vuorokauden kestävässä) sähkön- tai vedenjakelun katkoksissa opiston normaali toiminta keskeytyy, ja sen jatkumista arvioidaan tilanteen normalisoituessa. Alle kahden tunnin sähkökatkoksissa jatketaan opiston toimintaa mahdollisimman normaalisti.

Väestönsuojatiloja on saatavilla Sulkulan henkilöstötiloihin 72 tunnin valmistautumisen jälkeen noin 25 hlöelle. Hannalan väestösuojiin mahtuu 29 + 50 hlöä. Nämä ovat tarkoitettuja käytettäväksi kriittisissä tilanteissa aikana, jolloin opiston toiminta on vielä käynnissä.

2.13. Suuronnettomuustilanne

Opistolla tai lähiympäristössä tapahtunut suuronnettomuus saattaa aiheuttaa useiden henkilöiden kuoleman ja vakavan loukkaantumisen. Hyvin lähellä tapahtunut onnettomuus on suuri stressitekijä. Pelkästään oma pelastuminen saattaa askarruttaa ja

aiheuttaa masennusta. Opistolla käsitellään tarpeen mukaan myös muualla tapahtunutta suuronnettomuutta, mikäli se tuntuu koskettavan henkilökuntaa tai opiskelijoita.

Suuronnettomuuden henkisen huollon järjestää pelastustyötä johtava viranomainen. Opiston kriisiryhmä järjestää lisäksi mahdollisuuksia useampiin asiaan käsitteleviin keskusteluihin.

Asian käsittelemiseksi käytetään kaikkia asiantuntijapalveluita; terveyskeskusta, opiskeluterveydenhuoltoa, sosiaalipäivystystä, vapaaehtoisjärjestöjä (SPR) sekä seurakuntaa.

3. Traumaattinen kriisi

3.1 Tapahtuman purku ryhmässä (defusing)

Defusing on sokkivaiheen ryhmässä tapahtuvaa tapahtuman purkamista, vaarattomaksi tekemistä ja tilanteen aiheuttamien haittavaikutusten lievittämistä. Sen tarkoituksena on palauttaa työkyky mahdollisimman pikaisesti. Järkyttävän tapahtuman kohdatessa ryhmää on tärkeää, että sitä käsitellään yhdessä, eikä ryhmäläisiä esim. lähetetä sokkitilassa yksin kotiin. **Jälkipuinnin vetäjinä toimivat tehtävään koulutetut ammattiauttajat.** Purkukokous kestää 20–45 minuuttia.

Purkukokouksen kulku:

1. Johdantovaihe

vetäjä kertoo:

- miksi kokous on järjestetty ja mitä on tapahtunut
- mitä purkukokouksessa tapahtuu

2. Keskusteluvaihe

traumaattinen tapahtuma käydään läpi tavoitteena purkaa päällimmäiset tunnot

- mitä tapahtui
- mitä kukin osanottaja teki, näki, kuuli ja koki

3. Informaatiovaihe

- kerrotaan, miten tilanne tai tapahtuma jatkui, miten uhrin voivat sekä annetaan tarvittaessa laajempaa taustaa tapahtuneelle
- vetäjä kertoo osanottajille tavanomaisista psyykkisistä reaktioista sekä antaa ohjeita niihin asennoitumisesta

4. Seurantavaihe

- sovitaan jälkipuinti-istunnon tarpeellisuudesta ja sen ajankohdasta
- tarvittaessa ota yhteys koulun terveydenhoitajaan tai oppilaitospastoriin.

3.2. Tapahtuman jälkipuinti ryhmässä (debriefing)

Jälkipuinti on ryhmämenetelmä, joka on tarkoitettu traumaattisen tapahtuman käsitteilyyn reaktiovaiheen aikana eli 1-3 vuorokautta tapahtuman jälkeen. Jälkipuinnin tarkoituksena on tukea, tehostaa ja suunnata tapahtuman ja sen aiheuttamien reaktioiden,

tunteiden ja ajatusten käsittelyä. **Jälkipuinnin vetäjinä toimivat tehtävään koulutetut ammattiauttajat.** Istuntoon varataan reilusti aikaa, ryhmän koosta riippuen 2-3 tuntia. Jälkipuinti-istunnossa todellisuus kohdataan sellaisena kuin se on. Tapahtuma käydään läpi vaihe vaiheelta ja siihen liittyviä psyykkisiä reaktioita työstetään vetäjän johdolla. Jokaiselle annetaan mahdollisuus puhua ja jakaa tunteuksiaan.

Jälkipuinti-istunnon kriisiryhmä järjestää työterveyshuollon kanssa.

4. Kriisitoimintavalmius

4.1. Kriisitoimintaohjeesta tiedottaminen

- Opiskelijat: ohjeiston läpikäyminen orientoivissa opinnoissa
- Uudet työntekijät: ohjeiston läpikäyminen työhön perehdyttämisessä
- Henkilökunta: kriisitoimintaohjeesta tiedottaminen säännöllisesti lukuvuoden alussa koko henkilöstölle
- Pelastussuunnitelma on sähköisenä intrassa
- Opiston turvakansio (Sulkulan kopiohuoneessa)
- Surulaatikko (Pehtoorin keittiön kaapin päällä)

4.2. Toimintavalmius ja koulutus kriisitoimintaan

- Henkilökunnalle harjoitusta / koulutusta vuosittain
- Henkilökunnan hätäensiapukurssien (4–8 h) käyminen ja päivittäminen vuosittain
- Poistumisharjoitukset ja sisällesuojautumisharjoitukset vuosittain
- Henkilökunnan alkusammutuskoulutus

4.3. Kriisisuunnitelman päivittäminen

- Päivitetty ohje on henkilöstön käytettävissä intranetissa sähköisessä muodossa ja paperikansiossa (Sulkulan kopiohuoneessa)
- Kriisiryhmä ylläpitää sähköistä versiota ja päivittää mahdolliset muutokset ja arvioi toimintaohjeen toimivuuden mahdollisen uuden tiedon valossa.
- Jokaisella kriisiryhmän jäsenellä on kriisitoimintasuunnitelma myös paperiversiona.
- Rehtori osallistuu Keski-Suomen oppilaitosten turvallisuusfoorumiin / viranomaisyhteistyöpalaveriin 2–3 kertaa vuosittain.